

ESZTERGOM – BUDAPEST

Hit • Remény • Szeretet

Az Esztergom-Budapesti Főegyházmege lapja – 22. évfolyam

2024/2. szám

Készüljünk együtt az imádság évében a 2025-ös szentévre Az imádság iskolája könyvsorozattal!

A könyvek megvásárolhatók az Új Ember könyvesboltban
vagy megrendelhetők a bolt.ujember.hu weboldalon

Címünk: 1053 Budapest, Ferenciek tere 7–8.

Impresszum • Kiadó: Esztergom-Budapesti Főegyházmege • Felelős szerkesztő: Zsuffa Tünde
• Olvasószerkesztő, nyelvi lektor: Varga-Kéri Marietta • Tervezés, nyomdai előkészítés: Fónagy Réka
• Nyomda: Adimtone Nyomda • Címlapfotó: Wágner-Csapó József
• Fotó: Bors Kata, Damcsák Viktor, Depaula Flavio, Fábián Attila, Lambert Attila,
Merényi Zita/Magyar Kurír, Mircea Popa, Mudrák Attila, Wágner-Csapó József, Vatican News, Zuggó Zsolt
• Levélcím: Budapest 1250 Pf. 1. • E-mail: sajto@esztergom-budapest.hu

ISTENT MEGISMERNI ÉS AZ EMBEREKET SZOLGÁLNI

Nemrég a következő sorokat kaptam az egyik bérmeáldozó fiattól: „Jóllehet, Ön nem ismer engem, viszont én ismerem Önt a gondolataim keresztül... Az én fejemben is felöltöttek, csak én ilyen szépen nem tudtam megfogalmazni.” Hálás és örvendező lett a szívem, hiszen ez a fiatal nemcsak értékelt engem, hanem azt is elmondta, hogy összeköt bennünket Isten és az igazság keresése. Az Ige, amit papként hirdettek, kimondja az ő igazságát is. Megbecsült engem, és helyesen becsülte saját magát is – talán nem is gondolt arra, hogy Istent is megbecsülte mindezzel.

Arra gondolok, amit Jeremiás prófétánál olvassunk: „Mielőtt megformáltak az anyaméhben, ismertelek...” (Jer 1,5). És arra, amit Szent Pál így fogalmazott: „Akkor majd úgy ismerem meg, ahogy most engem is ismernek.” (1Kor 13,12). E két mondat közös vonása, hogy Isten megismeréséről beszél. Arról, hogy Isten már azelőtt ismer minket,

mielőtt világra jönnénk, mielőtt bármi is történne az életünkben. Benne vagyunk Isten szeretetében és gondolatában, mielőtt megszületnénk – s benne leszünk akkor is, amikor a földön már senki sem emlékezik ránk. Isten „tekintete” – vagyis szerető tudása, mindenható akarata, amelynek létünket, életünket, hivatásunkat köszönhetjük – mindig rajtunk nyugszik. Nagy boldogság felfedezni ezt a tekintetet, megérezni bátorítását, utat mutató erejét! Nagy boldogság úgy élni, hogy végül is rátalálunk arra a szívünkbe rejtett ígére, amellyel teljes szívvel, minden erőnkkel válaszolni tudunk az Isten örök szeretetére. Isten már kimondta – nekünk csak meg kell hallani, fel kell fedezni, meg kell szeretni a szót, amelyet a szívünkbe rejtett.

Június többek között a papszentelések ideje is. Fiatalemberek borulnak le az oltár előtt, s mi velük és értünk imádkozunk, hogy a szó, amely visszhangra lelt a szívükben, el ne tompuljon, hanem inkább másokat is megszólítson. A fiatal papot biztosan megindítja a világ gondja-baja („az aratnivaló sok, de a munkás kevés”), felfedezi és örömmel adja saját legjobb képességeit a papi feladatokban („én emberek halászai-vá teszek titeket”), évek múltán pedig elcsendesül Isten színe előtt, akit egyre mélyebben ismer, aki életének igazsága lett. S miközben egyre inkább „Isten embere”, talán képes lesz az embereket és az Egyházat szolgálni is. Ami kezdetben inkább jelszó és álom, lassan átjárja az életet, mígnem tényleg megérik az „aratásra”.

Június meg a nyár meghozza a fiataloknak a vakációt, a felnőtteknek gyakran a hálaadást, főleg évfordulókon. S vajon megtermi-e még azokat a szavakat, amelyek a szívek mélyén várakoznak? Várják, hogy valaki kimondja őket, és Istennek igent mondva önmagát is megértse bennük.

**Martos Levente Balázs
segédpüspök**

OLTÁRSZENTELEÉS AZ ESZTERGOMI BAZILIKÁBAN

Fotó: Mudrák Attila

Rendkívüli ünnepre került sor április 14-én az esztergomi bazilikában: Erdő Péter bíboros, prímás felszentelte az új misézóoltárt, melynek márványtömbjét Ferenc pápa áldotta meg tavaly a budapesti látogatása során. „Az oltár, mint külön berendezési tárgy, már a legősibb keresztény időkben is használatban volt. A kőből készült, nagy menzájú oltár emlékeztessen bennünket a régi katakombákra, ahol a vértanúk sírja felett mutatták be a szentmisét. Erre emlékezve helyezi az Egyház szentek ereklyéjét az oltárba. Ebben az oltárban egy olyan kő található, amely ereklyét foglal magába.” – mondta homíliájában a Főpásztor.

A NEMZETI ZARÁNDOKLAT EGY KEDVES PILLANATA

Ferenc pápa 2023-as magyarországi apostoli látogatásának első évfordulóján nemzeti zarándoklatot hirdettek Rómába április 23-25. között. Az egyik legkedvesebb mozzanatra a háromnapos esemény végén került sor. Már csak a közös fotó hiányzott a magyar püspökökkel, amihez meg is érkezett Ferenc pápa. Kattogtak a fényképezőgépek, és már éppen elindult a következő programjára, amikor visszafordult, a zsebébe nyúlt és onnét egy csomagolt cukorkát húzott elő. Az apró édességet Erdő Péter bíboros kezébe helyezte. „Nagyon kedvesen mosolygott hozzá, láthatólag tetszett neki az egész találkozás, ezt akarta ezzel kifejezni” – kommentálta a magyar főpásztor a történetet.

Fotó: Vatican News

BÉRMÁLÁS BUKARESTBEN

Erdő Péter bíboros Aurel Percă bukaresti érsek-metropolita meghívására Romániába utazott május 11-én és koncelebrált a bukaresti Szent József-főszékesegyházban tartott ünnepi szentmisén, melynek keretében megemlékeztek II. János Pál pápa 25 évvel ezelőtti látogatásáról. Ezt követően a magyar főpásztor a román főváros legrégebbi római katolikus templomában - Sancta Maria Gratiarum-templomban (közismert nevén Barátok temploma) – mutatott be szentmisét az ottani magyar közösség részvételével, és kiszolgáltatta a bérmálás szentségét. Erdő Péter bíboros örömét fejezte ki a meghívás miatt, hiszen „Krisztus arra küldött minket, hogy örömhíret a föld végső határáig hirdessük.

Fotó: Mircea Popa

ORSZÁGOS ENGESZTELŐ MINDSZENTY-ZARÁNDOKLAT

Esztergomban zárult az Országos Engesztelő Mindszenty-zarándoklat május 4-én, ahol Erdő Péter bíboros, prímás mutatott be ünnepi szentmisét a hercegprímás földi maradványait őrző bazilikában. Vele koncelebráltak a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia jelen lévő tagjai és paptársak, a szentbeszédet Martos Levente Balázs segédpüspök mondta. A püspök kiemelte: „Isten tiszteletreméltó szolgája, Mindszenty József lábnyomába lépünk itt, az esztergomi bazilikában. Itt szentelték püspökké, és itt lett Esztergom érseke. Sírja köztünk van, de az ő útja sokkal messzebb vezetett. Amikor a sírházhoz látogatunk és leborulunk, talán megérezzük, hogy útja végén egészen eltöltötte őt az Isten és az emberek szeretete. Imádkozunk a boldoggá avatásáért és imádkozunk azért, hogy a mi közös utunk, a magyarországi katolikus egyház útja Krisztussal tartó, egyre figyelmesebb, egyre igazabb zarándokút legyen.”

Fotó: Mudrák Attila

SZENT ADALBERT-BÚCSÚ ESZTERGOMBAN

Aprilis 27-én, az esztergomi bazilikában ünnepi szentmise keretében tartották az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye minist-

rársainak zarándoklatát. A liturgia során adták át a Szent Adalbert-díjakat. A szentmise kezdete előtt Nagy Károly esperes plébános mesterkanonoki, Varga János, a bécsi Collegium Pazmanianum rektora pedig tiszteletbeli kanonoki megbízatást vehetett át.

Mohos Gábor nagyprépost, a főszékesegyházi káptalan tagjai és az ünneplők együtt hívták énekükkel a Szentlelket, majd Forgách Alajos örkanonok felolvasta Erdő Péter bíboros leveleit a kinevezésekről. Ezt követően Mohos Gábor püspök a beszédében hangsúlyozta, hogy a főszékesegyházi káptalan tagjai napjainkban szolgálatukban és az imádságban egyesülnek, havonta azonos szándéokra imádkoznak. A hitvallás és az eskütétel után Nagy Károly és Varga János felöltötték a kanonoki címmel járó ünnepélyes öltözéket. A szertartás a *Te Deum* eléneklésével zárult.

Fotó: Mudrák Attila

ALAPKÖLETÉTEL SZENTENDRÉN

Az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye négy csoportos óvodát és kétsz csoportos bölcsődét épített Szentendrén. A nevelési intézmény ünnepélyes alapköletételét június 13-án tartották. Az új óvoda és bölcsőde szervezettel az ugyancsak Szentendrén működő Szent András Katolikus Általános Iskola és Óvodához tartozik. Az intézmény megépültével mintegy 150 gyermek töltheti kisgyermekkorát korszerű, családi házas övezetben.

A köszöntők és az óvodások műsora után Erdő Péter megáldotta az alapító okiratot tartalmazó kapszulát, majd Fülöp Zsolt polgármesterrel együtt elhelyezték, mint az intézmény alapkövét.

Fotó: Lambert Attila

LÉLEK FESZTIVÁL

Harmadik alkalommal rendezték meg június 7–8-án a Lélek Fesztivált Szombathelyen. Fábry Kornél püspök is tanúságot tett, amely során az Eucharisztia, valamint a szentségimádás fontosságáról beszélt. A püspök arra biztatott, hogy a szentségimádásban legyünk Jézussal, és csak annyit kérjünk, hogy „alakítsd szívemet a Te Szent Szíved szerint”. Engedjük, hogy Ő legyen az aktív a kapcsolatban, hogy megtegye azt, amit Ő szeretne velünk. Hiszen ez a legfontosabb kapcsolat az életünkben. Ha így teszünk, akkor Ő tudja alakítani a szívünket Szent Szíve szerint. Tanúságtételét a püspök egy Carlo Acutis-idézetel zárta: „Kilométeres sorok állnak egy koncert vagy egy focimeccs előtt, de a tabernákulum előtt üres a tér. Az emberek nem tudják, hogy mi hiányzik nekik, mert ha tudnák, be sem férnének a templomba.”

A Lélek Fesztivál záró szentmiséjén részt vett Székely János szombathelyi megyéspüspök is,

akit a jelenlévők énekkel köszöntöttek előző napi kerek születésnapja alkalmából. Szentbeszédében Fábry Kornél kiemelte, ha mindenki naponta húsz percet csendben lenne, békésebb és bolder hely lenne a világ.

Fotó: Bors Kata

ÚRNAPJA TOLEDÓBAN

Fotó: Flavio Depaula

Erdő Péter bíboros Francisco Cerro Chaves toledói érsek, Spanyolország prímása meghívására együtt ünnepelte az Úrnapiját a toledói Mária mennybevétele székesegyházban az Ibériai-félsziget középső részén fekvő város híveivel május 30-án. A mozarab rítusú szentmisét Spanyolország prímása vezette.

A mozarab rítus Spanyolország saját szertartása, amely nagyon régi időkre nyúlik vissza, hiszen Hispania ibér-kelta lakossága már a II-III. században találkozott a kereszténységgel. A liturgia szövegei nagyon változatosak, túlradóan részletezők; hosszabb részeket idéznek az egyházatyák műveiből.

A szentmisét követően Erdő Péter részt vett a város úrnapi körmenetén, amelynek során körbehordozták az utcákon a díszes tartóba helyezett Oltáriszentséget. A székesegyházba visszatérve Erdő Péter bíboros mondott szentbeszédet.

KIÁLLÍTÁS ESZTERGOMBAN

- TÍZ ÉVE FOTÓKKAL IS SZOLGÁLJA AZ OLVASÓKAT A MAGYAR KURÍR

Merényi Zita és Lambert Attila fotóriporterek tízévesi sajtóanyagából nyílt tárlat május 4-én a Keresztény Múzeumban. A *Képgaléria* című kiállításon Mudrák Attila, a múzeum fotográfusának képeiből is látható válogatás. A megnyitón beszédet mondott Erdő Péter bíboros, Török Csaba plébániai kormányzó, és jelen volt Udvardy György érsek, az MKPK alelnöke.

A fényképek és azok készítése kapcsán három meghatározó emlék jut eszembe. Az első, hogy amikor gyermekként édesanyammal jártuk a piacot, és fizetéskor elővette a széles pénztárcáját, annak belső borítójából kikandikált egy fotó, rajta a testvérem és én. Másfelől az esztergomi ferences gimnázium fotósakköre jut eszembe, ahol Bánhidny László oldalán a sötét szobában a teljesen sötét fotótekercsből színről színre láttuk megszületni a képeket.

Végül a Központi Szeminárium évei elevenednek meg előttem, amikor két éven át fotós lehettem, és nunciusok, püspökök, kiemelt liturgikus események mellett lencsevégre kaphattam a nálunk vendégeskedő Tolnay Klárit, Schweitzer József rabbit és Sinkovits Imrét is.

Amikor 2013-ban megbízást kaptam a Magyar Kurír vezetésére, egyértelmű volt, hogy egy új honlapot kell létrehozni, amelynek egyik

lényegi eleme a nagy felbontású, minőségi képekkel való operálás. Hiszen a korábban használt felület féllábú volt: a cikkekhez vagy nem tartoztak illusztrációként fotók, vagy olyan kicsik voltak, mint egy személyi igazolvány-kép. A püspöki konferencia és annak akkori elnöke, Erdő Péter bíboros atya támogatták a megújulást és a fényképek hangsúlyos megjelenését, így 2014-ben először megbízással, majd pedig

Fotók: Fábrián Attila

főállásban fotóst is tudtunk alkalmazni, Lambert Attila személyében. A minőségi fotók megjelenésének az olvasók körében is akkora sikere lett, hogy a honlap látogatottsága jelentősen megnőtt, s ezzel együtt megszaporodtak a nemegyszer akár személyes kérések is: egy-egy plébánia vagy valamelyik képen látható magánszemély emlékébe elkérte és meg is kapta a felvételeket nagy felbontásban. A megnövekedett igény szülte azt a helyzetet, hogy alkalmi jelleggel elkezdtünk foglalkoztatni még egy fotóst, Merényi Zita személyében, aki 2017-től, amikor az Új Ember katolikus hetilap szerkesztése és kiadása hozzánk került, állandó munkatárssá vált.

A Magyar Kurír így immáron tíz

éve fotókon keresztül is bemutatja az Egyház életét, szolgálva ezzel a tisztelt olvasót. Fotósaink jelen voltak és vannak minden jelentős egyházi eseményen. Ebből a gazdag fotótárból száz alkotásra esett a választás (köztük találjuk Mudrák Attila esztergomi vonatkozású képeit is), amelyek a *Magyar Sionon*, a Keresztény Múzeumban időszaki kiállítás keretében várják a látogatókat május 4-e óta egészen augusztus végéig. Fotósaink képein keresztül nem csak az objektív valóság köszön vissza. Hiszen munkájuk több ennél: alkotás, profán teremtés, s ez alkalmassá teszi a képeket arra, hogy magukkal ragadják a befogadót. A kiváló alkotásokat szemlélve az ember úgy érzi, közös bennük, hogy a földi keretek

között, ha csak egy pillanatra is, de megállítják az időt, kitágítják azt, s Isten idejében, az örökkévalóságban engedik megsejtenünk.

A kiállításért külön köszönet illeti Kontsek Ildikót, a múzeum igazgatóját, aki nemcsak befogadta a tárlatot, de segítette a létrehozásában és gondozásában is. Köszönetünket fejezzük ki Zalavári Tibornak is, a kiállítás rendezőjének.

Keljünk útra akár hétköznap, akár hétvégén, látogassunk el a kiállításra, és merüljünk el a Magyar Katolikus Egyház egy-egy pillanatában, melyek amolyan szent pillantások. A fotókon keresztül is megtapasztalhatjuk, hogy az Egyház szép és él.

Kuzmányi István,
a Magyar Kurír főszerkesztője

ÁTÉLNI A CSODÁT

Megalakult a Magyar Keresztény Színkör (MAKSZ) Varga Norbert atya lelki vezetésével – ezt április 28-án jelentették be egy sajtótájékoztatón a Budapest-Külsőangyal földi Mária, Keresztények Segítsége Plébánia közösségi termében.

Zöld Csaba, Jászai Mari-díjas színművész, a színkör művészeti vezetője felelevenítette, hogy az idejéig passió-előadásukat olyan nagy siker övezte, hogy úgy döntöttek, folytatni szeretnék a közös kulturális kezdeményezést. A színkör következő stációja egy karácsonyi előadás lesz, amelyet az adventi időszakban három-négy alkalommal szeretnének bemutatni, hogy akár nyolcszáz ember is megnézhesse, hiszen a passió kapcsán is azt látták, hogy a hasonló lelkületű, gondolkodású emberek, keresztények; a kereső, a hitet, Istent kereső emberek számára is akár egy lépcsőfok lehet ez a közösség és ez a fajta kultu-

Fotó: Zuggó Zsolt

rális megnyilvánulás. A színkör tagjai között vannak profi színészek és amatőrök egyaránt.

A MAKSZ jövőre már több, a valláshoz, a hithez és az Egyházhöz köthető ünnep kapcsán szeretne előadásokat tartani. Szeptembertől színész tréninget is terveznek, amelyeket Zöld Csaba tart majd. (zst)

SZÁZÖTVEN ÉVES AZ ÚJPESTI EGEK KIRÁLYNÉJA FŐPLÉBÁNIA

Egek 150 címmel missziós ünnepsorozattal emlékezett meg az újpesti Egek Királynéja Főplébánia a plébániaközösség megalakulásának 150. évfordulójáról május 24–31. között. Habár anyakönyvek már régebről, 1870 óta vannak, de csak 1874-ben kapta meg a kegyúri jogokat az egyháztanács, ekkor tették le a templom alapkövét és nevezték el Egek Királynéjának a leendő templomot.

Horváth Zoltán plébános vezetésével színes programokat állítottak össze a közösség számára: könnyű- és komolyzenei koncertekkel, kiállításokkal, művészettörténeti előadásokkal tarkítva.

A rendezvénysorozat elején Mohos Gábor püspök adott lelki útavalót az ünnepi hétre szentmise keretében. A hálaadó liturgiát Fábry Kornél püspök mutatta be, aki azt kívánta az Egek Királynéja Főplébánia közösségének, hogy azzal az energiával, derűs, gazdag múlttal, amit örököltek, feszüljenek neki annak, ami előttük van, hogy ez a templom mindig tele legyen, irgalmat és szeretetet találjanak itt az emberek, legyenek nyitottak minden betérő iránt, hogy a kívülről érkezettek láthassák: itt szeretik egymást a hívek, és ide bárki csatlakozhat. Ha a maga területén mindenki megteszi, amit Jézus kér

tőle, akkor Magyarország igazán keresztény ország lesz, a béke szigete, az öröm hazája.

A szentmise végén Fábry Kornél püspök az oltár köré hívta a nőtlen és egyelőre házasodni sem szándékozó fiatal fiúkat, férfiakat. Felhívta figyelmüket a paphiányra, ami a következő években várhatóan súlyosbodni fog. Azt mondta: élete legboldogabb döntése volt, amikor a papi hivatást választotta. Arra kérte a nőtlen fiúkat, férfiakat, hogy ha úgy érzik, Isten hívja őket a papi szolgálatra, ne álljanak ellen, és mondjanak igent. **(zst)**

Fotók: Bors Kata

MOHOS GÁBOR EZÜSTMISÉJÉT ÜNNEPELTÉK

éve egy nagy szerelmi kaland volt, mennyasszonya az Egyház, Krisztus jegyese.

Erdő Péter bíboros homíliájában felidézte: „Mohos Gábor segédpüspöki kinevezése 2018 őszén történt. December 8-án, Szeplőtelen Fogantatás ünnepén szentelhattuk fel őt. Ekkor már javában készültünk az Eucharisztikus Kongresszusra. Olyan embereket, világiakat és papokat kerestünk, akik szívvel-lélekkel, hozzáértéssel végzik a szervezés hatalmas munkáját. Fábry Kornél atya volt a kongresszus főtitkára, de szükség volt egy olyan személyiségre is, aki nemcsak lelkileg érzi át az ügy lényegét, hanem átfogja a bonyolult szervezői, gazdasági, politikai és személyzeti feladatokat is. Gábor püspök atya szerény határozottságával döntő módon hozzájárult az Eucharisztikus Kongresszus sikeréhez. Ma is tapasztaljuk, hogy körünk félelmei, feszültségei, nehézségei között hiteles útmutatóként áll a rábízottak élén, segíti a főegyházmege, a magyar egyház, számos feladatában pedig az európai egyház és a világban élő magyar katolikus közösség életét.”

(zst)

Megtelt a Szent István-bazilika Mohos Gábor ezüstmiséjén ünneplő hívekkel, családtagokkal, barátokkal, ismerősökkel.

Mohos Gábort, az Esztergom-Budapesti Főegyházmege segédpüspökét, a budapesti Szent István-bazilika plébánosát 1999. június 19-én szentelték pappá. 25 éves papi évfordulója alkalmából június 16-án délelőtt koncelebrált szentmisét mutatott be a főegyházmege társszékesegyházában.

Michael Wallace Banach apostoli nuncius Ferenc pápa nevében köszöntötte az ünneplőket, biztosítva őket a Szentatya közelségéről és imáiról, és átadta apostoli áldását. Beleszeretni Istenbe a legnagyobb szerelmi történet, keresni őt a legnagyobb kaland, megtalálni a legnagyobb nyereség – hangsúlyozta többször beszédében. Mint mondta, Mohos Gábor szívében Szent Ágoston szavai mélyen visszhangozhatnak: Isten a szeretet, és aki kitart a szeretetben, az az Istenben marad, és az Isten is benne marad. A nuncius rámutatott: az ezüstmisés papságának 25

Fotók: Wágner-Csapó József

MESTER, MIT KELL TENNEM?

Fotó: Wágner-Csapó József

Megtelt a Semmelweis utcában a Háló április 20-án, hiszen egy rendkívüli eseményre került sor: Erdő Péter bíboros a főegyházmegye fiataljaival találkozott. A résztvevők feltették az őket foglalkoztató kérdéseiket, amelyekre iránymutató válaszokat kaptak a Főpásztortól.

A „Mester, mit kell tennem, hogy az örök életre eljussak?” mottójú rendezvényen Babos Áron, a főegyházmegye ifjúsági referense köszöntötte a szép számmal megjelent fiatalokat. Az általunk megfogalmazott kérdéseket előre el lehetett küldeni a szervezők csapatának, így ők öt témakörbe csoportosítva tették fel azokat a Főpásztornak. Elsőként a bíboros személyes életútja felől érdeklődtünk, majd a hittel, liturgiával, papképzéssel, a politika és a hit viszonyával, valamint a párválasztás témakörével kapcsolatos kérdéseinket válaszolta meg a bíbo-

ros. Erdő Péter elmondta, hogy a szülei elfogadó, keresztény példája milyen nagy hatással volt rá, hogyan alakította az ő egyre intenzívebb, tudatosabb hitéletét. Már gyermekkorában mindennapos áldozó volt, és rendszeresen elimádkozta a Te Deumot. Elmesélte, hogy személyes példaképe Futó Károly atya volt. A Főpásztor beszélt arról is, hogy a katonaság alatt a kispapokkal és számos más vallási felekezeti teológussal milyen jókat vitatkoztak.

„Krisztust úgy tudjuk követni a mai világban, ha teljesítjük az állapotbeli kötelezéseinket, gyakoroljuk a személyes szeretetet Jézussal, ápoljuk a kapcsolatainkat” - mondta a bíboros. „Isten országa bennünk van, köztünk van, de a végső időkben bontakozik ki. Élünk ennek megfelelően! Amikor úgy érezzük, gödörben van az életünk, meg kell vizsgálni, mi a probléma valójában. Ha az, hogy bűnben vagyunk, akkor a megtérés a kulcs: meg kell

látanom, mi az, amivel szakítanom kell, hogyan kell másképp élni az életemet.”

Számomra a legfontosabb kérdés az volt, amit feltehettem a bíborosnak, hogy egy nem vallásos közegben hogyan maradhatnak hitelesek a katolikusok úgy, hogy az őket körülvevő nemhívók ne érezzenek ítéletet a részükről. Erdő Péter elmondta, hogy mi nem ítéljük el a nem vallásos világot, maga az igazság provokál. Amikor a papságról és a papképzésről kérdeztük, hangsúlyozta: Isten kegyelme és belső megragadottság kell ahhoz, hogy

valaki jó pap legyen. Erdő Péter válaszolt arra is, hogy a papok és az Egyház vezetői milyen szerepeket nem vállalhatnak a közéletben. Kiderült, volt olyan ország, ahol a papok még csak nem is szavazhattak. Az alkalom végén közösen imádkoztunk a bíborosért, majd főpásztori áldásban részesültünk. A találkozás viszont itt még nem ért véget, mert spontán kérdéseinket a közös agapé alatt is még feltehetjük a bíborosnak, akitől számos iránymutatást kaphattunk.

Tollár Vince

Fotók: Wágner-Csapó József

LELKI ÚTRAVALÓ

Erdő Péter bíboros június 15-én pappá szentelt négy diakónust: Alpek Gergelyt, Piukovics Dánielt, Riesz Benedeket és Schmotzer Kristófot. Lapunk kérésére a következő gondolatokat osztották meg velünk:

ALPEK GERGELY

Ötéves korom körül az érd-ófalui templomban nagy vágyakozva figyeltem kis ministránsként a „nagy” plébánosomat, hogy neki milyen jó, hogy pap lehet... És most itt vagyok, Isten elhívása megvalósul: az évek alatt pappá váltam. Ebben az útban segített Égi édesanyánk, Mária, aki nekem közbenjárását és pártfogását a hivatásom alakulásában is oly sokszor tapasztaltam, és bízom benne, hogy a papságomban is végigkísér majd támogatásával.

Elsőként a családban tapasztalhattam meg a mély hitet és istenkapcsolatot, majd az esztergomi ferences gimnáziumnak köszönhetően megismertem a szentferenci lelkületet. Olyannyira, hogy egy kevés ideig tartozhattam a testvérek közé is a ferences rendben. Azonban Isten az esztergomi szemináriumba irányított. Itt a képzés hat éve

alatt más ember lettem, pap lettem. Számtalanszor feltették a kérdést az évek alatt, hogy jól meggondoltam-e, valóban papként szeretnék-e egy életen keresztül élni? És mindig bátran feleltem rá, hogy igen. A papság Istennek egy emberileg felfoghatatlan csodája, amit bennem is véghezvitt. Nem tudom, mi vár ránk a következő évtizedekben, mert láthatjuk világunk milyen haladást választott. Sokan hit nélkül próbálnak élni, de számukra éppen mi tudjuk megmutatni a létezés valódi értelmét, az élet igazi célját: a Szentháromság egy Istent. Erre csak akkor leszek képes, ha nap, mint nap merítek erőt a Forrásból, Krisztusból, a vele való találkozásból.

Papi jelmondatom is ebből a kapcsolatból fakad: „Isten a szeretet, és aki megmarad a szeretetben, az az Istenben marad, és az Isten is őbenne.” (1Jn 4,16). Itt a földön nincs nagyobb dolog a szeretetnél, és ebből a szeretetből kell másoknak is minél többet adni. Bízom abban, hogy így Istennek jó papja leszek – mindörökké.

PIUKOVICS DÁNIEL

„A papságban az a legszebb, hogy számos alkalmat nyit a megrendülésre, amely sokszor hiányzik az életünkéből. Eszköze lehetek az Istennek, és ott lehetek az emberi élet kiemelt pillanatainál. Amikor egy kisgyereket keresztelek és megérezzük, hogy gazdagodott vele az Egyház; amikor esketek és látom a fiatalok szemében azt a tiszta és őszinte szeretetet, amelyen keresztül az Isten jósága ragyog át; amikor temetek és látva a sokszor vallástalan rokonságot eszembe jut, hogy talán én vagyok az utolsó ember, aki ezért az elhunytért imádkozik. Ez az Istennel való bensőséges kapcsolat egy hangulat fölötti örömhöz, derűhöz vezet.

A Kelenföldi Szent Gellért Plébánián végeztem az elmúlt évben szolgálatot: itt vagyok a célegyenesben. Szép a diakónusság, mindjárt igen, de még pont nem. Közel van az oltár vonzása. Felemelem a kelyhet, de még nem mondom, hogy Óáltala, ővele és őbenne A misztérium határán állok.

„Meghívott az Úr Jézus” - az ide vezető utam szép volt: Öten vagyunk fiúk a családban. Ebből a szeretetteljes családi légkörből hozom a testvériességet. Mindannyian a Országúti Ferences Plébániához kötődünk, így a ferences lelkiség erősen áthat. A Regnumhoz is tartozom, ezért része lett az életünknek a Krisztusért és a közösségért fizikailag és lelkileg vállalt lemondás. Így nem csoda, hogy amikor kisgyerekként megkérdezték tőlem, mi leszel, ha nagy leszel, rávágtam: pap. Bár ez a kisgyerek válassza volt, a vonzás ott élt a szívemben, hol erősödött, hol gyengült. Emellett erős volt a vágy a család után is, úgy

Fotók: Zuggó Zsolt

éreztem, tanár leszek. Két évet jártam egyetemre, de közben éreztem, Isten hív a papságra. Akkor mondtam igent, mikor Isten akarata és az én vágyam találkozott.

A szemináriumban negyedévesen kisduktor lettem: hét elsős beilleszkedését bízták rám a ház életében. Végzősként főduktornak szavaztak meg a növendékek, akkor az egész ház és az előljáróság között tartottam a kapcsolatot. Papi feladatként éltem meg ezt. Egy közösség szolgálatát jelentette, akikért imádkoztam, felelősséget, bűnt, áldozatot vállaltam. Ezzel az elkötelezettséggel indulok a papságba: „Uram, te mindent tudsz, azt is tudod, hogy szeretlek.”

RIESZ BENEDEK

Egy hívő, templomba járó és igazán szeretetteljes családban nőttem fel, mégis meglepetésként ért, hogy Istennel mennyire valóságos, élő és személyes módon, mennyire közvetlenül lehet találkozni!

Ez a rácsodálkozás és az Ő jelenlétében megtapasztalható határtalan szeretet, túlradó öröm átforgalmazta sok addigi elképzelésemet. Felfedeztem, hogy ami nála vár, az meghaladja minden vágyamat, hogy az Ő személye messzeme-

nően többet tartogat, mint amire gondoltam, hogy a világunkban, az életünkben elérhető. Ezen érintődés mentén elkezdtem az Ő társaságát keresni, vele időzni, és elkezdtem másokat is segíteni a neki való megnyílás felé. Úgy érzékelem, hogy valahonnan innen indult nem csupán a vele való személyes kapcsolatom, hanem a pappá válásom útja is.

Hálával tekintek vissza a szolgálatra való készület éveire, hálás vagyok Isten csodálatos meglepetéseiért, formálásaért, megtartó erejéért, hálás vagyok a számos új barátságért, mély kapcsolódásért, sok törődésért, és hálás vagyok a tengernyi gyönyörű élményért is az elmúlt időszakból.

Szentelési jelmondatom - mégpedig az, hogy „vár a mindenség otthona, szent tűzhellyel” - talán különösen hathat, számomra mégis sokatmondó. Kifejezi azt, hogy tárt karokkal vár ránk egy tér, egy kapcsolódás, ahol mindazzal, amink van, belső otthonra lelhetünk. Vár Valaki, aki nem kevesebbet, mint minden elképzelhető ajándékoz, vár Valaki, akinél tűzre lelhetünk, aki igazából szavakkal kifejezhetetlen!

SCHMOTZER KRISTÓF

Fotók: Zuggó Zsolt

Egy papszentelés olyan, mint egy temetés, csak az érzelmeink mások. A temetésben gyászolunk valakit, aki meghalt, ugyanakkor ünnepejük, hogy Istennél új életre támad. A papszentelésben ugyanez a helyzet, mert meghalok önmagamnak (még le is hasalok a padlóra!), és új életre támadok Jézusban – immáron papként. Ez hihetetlenül lelkesítő! Többé nem vagyok magamért felelős, hanem Isten felel értem.

Néhány évvel ezelőtt nem gondoltam volna, hogy így fogom várni a papszentelésemet. Egészséges, normális férfiember voltam és vagyok, átlagos tulajdonságokkal. Mégis valahogy szépen-lassan formált az Úr keze, miközben állandóan azt mondja nekem: „Ne félj!” Istennel való kapcsolatomban az a legszebb, hogy amúgy nem kell benne csinálnom semmit, csak kinyitni a szívem ajtaját, és az Úr elvégez minden átalakító munkát odabent. A papszentelésem az önmagamnak való meghalással tanúskodok amellet, hogy van feltámadás, van örök élet. Három, nálam sokkal normálisabb embert is szentelnek még ugyanaznap pappá Esztergomban. Aki meghívta őket, akiért ők odaadják az életüket, az a Valaki nem lehet kamu vagy egy tétlen és személytelen felsőbb lény. Akiért már milliók adták az életüket különböző formában, az egyet jelenthet: az az élet, amit Ő kínál, mindennél szuperebb és többet nyerek vele, mint amiről valaha is álmodni mertem volna.

A papszentelési jelmondatom: „Ne félj, mert veled vagyok!” Ez az Úr válasza a diakónusi jelmondatomra, ami az én vágyam: „Az Úr házában lakni életem minden napján!” Kérlek, imádkozzatok azért, hogy boldog papok lehessünk!

PAPSZENTELÉS

ESZTERGOMBAN

AZ EGYHÁZI REND SZENTSÉGE ELTÖRÖLHETETLEN
JEGYET HAGY AZ EMBERBEN

Fotó: Mudrák Attila

Erdő Péter bíboros áldozópappá szentelte Alpek Gergely, Piukovics Dániel, Riesz Benedek és Schmotzer Kristóf diakónusokat június 15-én az esztergomi Nagyboldogasszony és Szent Adalbert-főszékesegyházban.

A bazilikában megtartott papszentelési misén az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye papsága koncelebrált, élükön a főegyházmegye segédpüspökeivel, Mohos Gáborral, Fábry Kornéllal és Martos Levente Balázssal.

A főcelebráns, Erdő Péter bíboros, primás köszöntötte a hívek sokaságát és a klerikusokat, köztük külön az ezüstmisés Mohos Gábor se-

gédpüspököt, valamint a gyémánt-, az arany- és ezüstmisés papokat:

„Nagy örömmel vagyunk itt hálát adni, új papok szentelésére gyűltünk egybe, ugyanakkor hálát adunk a jubiláns paptestvérekért is, akik ajándékok az Egyház számára. Kívánom Isten áldását rájuk és sok örömet a szolgálatban, amit egykor, sok évvel ezelőtt vállaltak. Külön kérjük az újmisésekre Isten kegyelmét, áldását, hogy eltelve a Szentlélek erejével teljesíthessék szolgálatukat.”

A bíboros homíliájában az áldozópapság lényegéről is beszélt. Kiemelte: „Az egyházi rend szentsége eltörölhetetlen jegyet hagy az ember-

ben. A diakonátus, az áldozópapság és a püspökség külön-külön is szentségi fokozatai a szent rendnek, amely az Egyház különleges szolgálatára hívja, avatja, képesíti az embert.

A papság megbonthatatlanul kapcsolódik az Eucharisztia áldozatához. Krisztus személyében mutatják be a papok a miseáldozatot. Az Ő teljes önátadásának mintájára meghívást és kegyelmet kapnak arra, hogy egész életüket és minden tevékenységüket Krisztus és az Egyház ügyének ajánlják az egész emberiség üdvösségének szolgálatában. Ez a teljesség kívánja meg, hogy személyesen egyre inkább azonosuljunk Krisztussal. Krisztus különös

szerepetébe foglalja az apostolokat, külön imádkozik értük, külön tanítja őket és egészen sajátos feladatot bíz rájuk. Nekik kell folytatniuk az Ő művét az idők végezetéig. Minden hétköznapi gondunk között, oktatói, szervezői, közösséget építő munkánkban, de még akkor is, amikor az autónkkal bajlódunk, vagy az önkormányzatnál intézünk ügyeket, erre gondoljunk. Így erőnkön és képességeinken felül megajándékoz minket az Isten, működni kezd bennünk az Ő kegyelme, és olyan csodálatos hatásokkal kíséri fáradozásunkat, amit mi magunk nem terveztünk és elképzelni is alig tudunk” – szögezte le Erdő Péter bíboros.

(zs)

Fotók: Wágner-Csapó József

Fotó: Wágner-Csapó József

TALÁLKOZÁSOK ÖRÖME

Fotó: Merényi Zita

Erdő Péter bíboros 2023 decemberében kezdte meg főegyházmegyénk iskoláinak felkeresését, ahol részt vett a reggeli közös imádságon, beszélgetett a pedagógusokkal, találkozott a diákokkal, sőt, a kérdéseikre is válaszolt. Gyetván Gábor atya, az EKIF főigazgatója vállalkozott arra a feladatra, hogy élménybeszámolót írjon az elmúlt hónapok tapasztalatairól.

Bíboros atya nevét sokat emlegettem az iskolákban az igazgatóknak, és bíboros atyának pedig sokat meséltem az iskoláinkról, pedagógusokról, az ott elért eredményekről. Idővel megfogalmazódott az a kézenfekvő gondolat, hogy mi lenne, ha személyesen is találkoznának? Az örömteli “igen” válasz után már csak a gyakorlati megvalósulás volt a kérdés.

Havonta egy iskola! Bíboros atya válogatta ki az intézményeket, amelyeket a 2023/2024-es tanévben meg szeretne látogatni. A vidéki hátrányos helyzetű gyerekeket és az ukrán menekülteket befogadó esztergom-kertvárosi Meszlényi Zoltán Katolikus Általános Iskolát, a budapesti, XV. kerületi fogyatékos gyermekeket is nevelő Salkaházi Sára Katolikus Iskolát, a frissen átvett Grosics Gyula Katolikus Sport

Általános Iskolát, a pesterzsébeti József Attila Katolikus Nyelvoktató Német Nemzetiségi Általános Iskolát, a nemzetközileg is méltán ismert Kodály Zoltán Magyar Kórusiskolát, és a 30 éves Szent Gellért Általános Iskola és Gimnáziumot választotta ki a bíboros úr az idei tanévre.

2023 decemberében el is indult az intézmények látogatása. Mindenki részéről nagy izgalom volt, hogy a bíboros a hétköznapokra kíváncsi, és nem ünnepeken akar részt venni, hanem az intézmények tanáraival, pedagógusaival szeretne találkozni. Az első iskola a Szent Gellért volt. Élmény volt megtapasztalni azt a sajátos egymásra találást, a vélt falak leomlását, az őszinte kíváncsiságot, a kérdéseket és a rájuk adott közvetlen válaszokat. Látni az alsós kisgyerek arcát, aki meglepődve fogja meg a bíboros kezét a Miatyánk imádság alatt a reggeli áhítaton! Nagyon sok, meglepő esemény történt a különböző iskolákban. Ezek közül csak egy párat sorolnék fel, amelyeket akár a Magyar Kuríron, akár főegyházmegyénk médiacsatornáján, a Kardinálison is olvasni, látni lehetett. Gyermekdalt énekelni én még nem hallottam a Főpásztort, de a fogyatékos gyermekeket is

fejlesztő iskolában az egyik foglalkozáson megtörtént! Másodikos matematika órán azon mosolygott, hogy miért nincs már a padokban tintatartó, mert bizony, kisgyerekként papírból galacsinokat gyúrtak, azokat tintába áztatták, majd vonalzó segítségével a táblára célozva röptették. Örömmel osztotta meg iskolai és gimnáziumi emlékeit tanáraitól.

A diákoknak alkalmuk nyílt kérdéseket feltenni a bíboros atyának. Minden téma előkerült, és ami kérdés nekünk eszünkbe sem jutott volna, azt a diákok feltették: „Mi a kedvenc színe? („Világoskék.”) Milyen volt kilenc évesnek lenni? Mit csinált, ha összeveszett a testvérével? Szeretett-e tanulni sportolni? Hány nyelven

beszél? Mi a kedvenc cipő márkája? Miért lett pap? Mit kell tanulni, hogy bíboros legyen valakiből? Melyik a kedvenc focicsapata? Kedvenc étele?” Mindenre volt válasz, néha viccelődve, néha komolyan!

A pedagógusok munkája, feladataik nehézségei is nagyon érdekelték, hiszen ő maga is hosszú évekig tanított, közel áll hozzá. Őszinte, gyakorlati kérések is előkerültek ezeken az alkalmakon, amelyekre közös megoldást tudtunk adni, ígérni. A látogatások végén a Főpásztor megköszönte áldozatos és felelősségteljes munkájukat!

Szeptemberben folytatjuk... Hála Istennek, van még tizenöt oktatási intézményünk!

Fotók: Merényi Zita

A MENNYORSZÁGBAN MIND EGYÜTT LESZÜNK

Fotó: Merényi Zita

Idén ünnepli újkori megalapításának ötvenedik évfordulóját a Katolikus Hallássérült Pasztoráció. Az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye hallássérült-pasztorációs referense Nagy Sándor, a Budapest-Tabáni Alexandriai Szent Katalin-templom plébániai kormányzója mutatja be a hallássérültek világát és azt a munkát, amelyet munkatársaival végeznek, hogy a siketek és nagyothallók is akadálymentesen vehessenek részt az egyház életében.

A hallás kérdésköre egész eddigi életemet végigkísérte. Olyan családban nőttem fel, ahol nem

a hallható hangoké, a szavaké volt az elsődleges szerep, hanem a látható jeleké. Szüleim siketek. Édesanyám féléves korában, édesapám pedig kétéves kora körül, egy agyhártyagyulladás szövődményeként veszítette el a hallását. Otthon nem hangzó beszéddel, hanem jelnyelven kommunikáltunk egymással. Nekem ez volt a természetes. Már egészen korán bölcsődébe kerültem azért, hogy hallók között is legyek. Nagyszüleim, keresztzüleim és más rokonaim, akik ép hallásúak, rendszeresen látogattak minket. Így a hangzó

beszédet a jelnyelvvvel párhuzamosan sajtátítottam el.

Gyermekkoromtól kezdve sokszor kerültem tolmácsolási helyzetekbe. Boltban, áruházakban gyakran gyerekként én tolmácsoltam a szüleim és az eladók között. Én voltam az interfész a hallók és a siketek világa között. Mindezek miatt is – persze már felnőtt fejjel – különösen megérintettek Szent Pál apostolnak a rómaiakhoz írt levelében olvasott szavai: A hit hallásból fakad (Róm 10,17)

Sokszor eltöprengtem azon, mit is jelent ez? Mi a helyzet

azokkal, akik nem hallanak, vagy nem olyan jól, vagy éppen más-ként hallanak? Ők hogyan juthatnak el a hitre? „Hogyan higgyenek abban, akiről nem hallottak? S hogyan halljanak róla, ha nincs, aki hirdesse?” (Róm 10,14b)

Már a papságom előtt, biológusi tanulmányaim során kezdett el foglalkoztatni e kérdéskör. Akkor a hallást idegtudományi oldalról, egy hallásjavító műtéti eljárás (a cochleáris implantáció) keresztül kutattam közelebbről is. Majd papnövendékként, teológus hallgatóként a hallás jelentőségét vizsgáltam többféle nézőpontból.

Mit jelent egyáltalán teológiai értelemben hallani? Hogyan jelenik meg a hallás a Szentírásban? Mi a szerepe a hitátadásban? Miért vannak egészen speciális helyzetben azok, akik nem hallanak, s mégis mi módon juthatnak el a hitre és élhetnek teljes életet? Hogyan gazdagíthatják jelenlétükkel az Egyházat?

Mentálhigiénés lelkigondozói tanulmányaim pedig tovább finomították a hallással és annak hiányával kapcsolatos ismereteimet. A látszat ellenére nem is olyan egyszerű arra a kérdésre válaszolni, hogy ki is a hallássérült. Egy siket személy teljesen ugyanúgy néz ki, mint bármelyik másik halló ember. Míg egy látássérült embert fehér botjáról és vakvezető kutyájáról egyértelműen fel lehet ismereni, ugyanígy egy mozgássérült embert a kerekese- székéről vagy egyéb, más orvosi segédeszközéről, addig a hallássérült embernek nincs ilyen külső ismerető jele. A hallássérülést ezért nevezhetjük láthatatlan fogyatékoságnak. Legelőször a másikkal való kommunikációban válik nyilvánvalóvá.

A hallás alapvető jelentőségű

az emberi kommunikációban. Azonban ennek fontosságát észrevenni, Arany János szavaival élve („mint a jó egészség szelíd hatású működését) könnyebb, mikor nincs, mint akkor, ha van”.

Az egyházban a hallássérült pasztoráció jelentősége abban áll, hogy elérhetővé tegyük a siket és nagyothalló testvéreink számára is az evangélium, az örömhír befogadását. Az egyik legfontosabb célkitűzésünk az akadálymentesítés, hogy a jézusi örömhír mindenkihez eljuthasson, akadályok nélkül. Isten üzenete mindenkihez szól.

A Mennysorszámban nem lesznek külön a siket testvérek a halálóktól, a látássérültek a mozgássérültektől, hanem mind együtt leszünk. Ahogy Jézus is megmondta, „Atyám házában sok hely van”. Az Úr asztala körül mindenkinek van helye. A hallássérült pasztorációs szolgálatban az elkülönülés és elszigeteltség helyett a kapcsolódásokat, a hidak építését, az akadályok lebontását, áthidalását kívánjuk elősegíteni. Mi ezt próbáljuk megélni és megvalósítani a Tabánban. Erre törekszem egy szélesebb területen, a *Reménykörben* is. Ez egy olyan katolikus összefogás, misszió, ahol maguk az érintettek és az őket támogató emberek munkálkodnak együtt a speciális szükségletű emberek láthatóságért és teljes befogadásáért Egyházunkban.

A templomunkban nem egy helyen ülnek a siket és nagyothalló testvérek, hanem mindenki megválaszthatja a maga helyét, mert mindenhol látható a kivetítőn a folyamatos feliratozás, vagy éppen a jelynelvi tolmács.

A jubileumi évünknek kiemelkedő eseménye volt a Nemzeti Zarándoklathoz való csatlako-

zásunk. Megrendítő tapasztalat volt a Ferenc pápával való találkozásunk. Gyönyörű élményként éltük meg a szentmiséken való részvételünket is. Maroknyian voltunk, mégis, sokakat tudtunk képviselni. Azáltal, hogy jelynelven is megjelenhetett a közösségünk, láthatóbbá vált a jelynelvi tolmácsolás, megmutatta: igenis, lehetséges akadályok nélkül is együtt ünnepelni.

Egy nagyon friss és öröndetes esemény is történt, közvetlenül a római zarándoklatunk után. A tabáni plébániai közösségünkben otthonra talált a látássérült és értelmileg akadályozott testvérekből és segítőkiből álló *Tabáni Banda* nevű kórus. A zenei szolgálatot ők végezték az egyik vasárnapi, tízórási szentmisén. Egy kicsivel szélesebb szeptét tapasztalhattuk meg annak, amit római jubileumi zarándoklatunk során is: **a mennysorszámban nincsenek elkülönítve az emberek, hanem különbségtétel nélkül, már itt a földön is együtt ünnepelhetjük és dicsőíthetjük az Istent.**

Továbbra is törekszem figyelni a Lélek sugallataira és az idők jeleire, az akadályozottsággal élő testvéreink speciális igényeire. Hálás vagyok, hogy nyitott szívű, segítőkész és figyelmes segítőkkel, társakkal haladhatok együtt ezen az úton. Igazi szinodális út ez. Szeretni tanulunk, egy életen át.

Ma is erőt tudok meríteni Jézus szavaiból, amelyeket annak idején papi jelmondatomnak is választottam: „Bízzatok! Én vagyok, ne féljete!” (Mt 14,27) S ha olykor még viharos, hullámzó is a tenger, mindig kapok elegendő erőt és lendületet, hogy újra és újra kilépjek én is a bárkából, és elinduljak, haladjak Jézus felé.

BÉKESSÉGET HAGYOK RÁTOK

Az Etalon Film- és Könyvkiadó és a Keresztény Filmes Misszió Alapítvány szervezésében rendezték meg május 3–5. között a IX. Keresztény Film- és Könyvnapokat Budapesten, az Uránia Nemzeti Filmszínházban. Az esemény motóját Jézus utolsó vacsorán tanítványaihoz intézett szavai adták: „Békességet hagyok rátok...”

A rendezvény megnyitóján Fábry Kornél püspök arról beszélt, hogy miért van szükségünk keresztény filmekre, amelyek a béke eszközei is lehetnek. Leszögezte: szellemi harcban élünk, és nagyon jól tudjuk, ki az igazi ellenségünk. Mi nem a test és a vér ellen küzdünk, hanem szellemi hatalmasságok ellen – akik felhasználhatnak embercsoportokat, hogy az ő céljaikat szolgálják. „Mi viszont arra kaptunk meghívást, hogy Isten országát építsük, ami nem más, mint igazságosság, béke és öröm a Szentlélekben, és egyetlenegy fegyverünk van, az imádság” – mondta a püspök, hozzátéve, hogy nekünk, Krisztushoz tartozó keresztényeknek nincs mitől félnünk, hozhat a jövő bármit, a mi hazánk a mennyben van és örökké tart. Addig viszont, itt a földön, mindent meg kell tennünk azért, hogy „béke legyen önmagunkkal, a másik emberrel, Istennel, időt kell szánnunk magunkra, a másik emberre és Istenre”.

A háromnapos rendezvényen nem csupán keresztény

mozifilmek vetítése volt programon, hanem kerekasztal-beszélgetéseket is rendeztek. Arról, hogy szükség van-e keresztény filmekre, Bokor Attila filmrendező, Cseke Péter színművész, színházi rendező, Eperjes Károly színművész, filmrendező és Siklói Beatrix rendező, a Kossuth Rádió csatornaigazgatója cserélt eszmét.

Bokor Attila a IX. Keresztény Filmnapokon beszélt először nyilvánosan arról, hogy még az idén, november 1-jén Romzsa Tódor görögkatolikus püspök halálának napján mutatják be a vértanúról készült mozifilmet az Uránia Nemzeti Filmszínházban.

INTERJÚ BOKOR ATTILÁVAL

Miért tartja fontosnak, hogy az Egyház megpróbáltatásait a film eszközeivel is bemutassák?

A keresztény filmek a hívők hitének megerősítéséről és a hitetlenek felvilágosításáról szólnak. Egy olyan értékrendről, ami a világot jobbá tehetné. A filmnek meg van az a képessége és ereje, hogy hiteles valóságot teremtsen, ezért fontos a létezése, de egyáltalán nem mindegy az alkotói tehetség. Mel Gibson a „Passió” című filmjét a valóságnak és a történetmesélésnek olyan módján készítette el, mely megmozgatta az egész világot. Több ilyen színvonalú alkotásra lenne szükség. A magyar mozikban elsősorban magyar vonatkozású történeteket kellene bemutatni, ahol a kereszténység létezése alapvetés kell legyen, bár a film az arisztotelészi drámai szerkezeten alapszik, ahol a hős megvívja harcát az ellenséggel, ahol a hívő megvívja harcát a hitetlennel.

Miért éppen Romzsa Tódor püspök életét viszi filmvászonra? Hogyan találta meg ez a téma?

Egész életemben vonzottak azok a filmek, amelyek az emberi létezés legmélyebb lelki értékeivel foglalkoznak. Az USA-ban az egyik legjobb egyetemen a UCLA-n szereztem filmes diplomát, de az ottani filmes világ elsősorban csak a kasszasikerekkel foglalkozott. Görögkatolikus lévén 2002-ben rátaláltam Romzsa Tódor munkácsi görögkatolikus püspök vértanúságának történetére. Fiatalon, 36 évesen lett mártír. Elveihez és hitéhez az élete árán is ragaszkodott. Összességében a mai fiatalok elé állítható példaképként. Másrészt a XX. század két szocialista rendszere közül az egyik gyilkolta meg, és fontos az emberek tudatában fenntartani e diktatúrák szörnyű emlékeit, hiszen ma is bőven akadnak követőik akár egyéni, akár nemzetközi politikai téren is.

Ez egy életrajzi film, vagy csak a vértanúságra koncentrálnak a történetet?

A II. világháború időszakát mutatjuk be, amikor Kárpátalja már a kommunista Szovjetunióhoz tartozott. A görögkatolikus egyház nem volt hajlandó beolvadni a kommunista hatalom által irányított ortodox egyházba, ezért Moszkva a görögkatolikusok felszámolására törekedett, és ennek lett az áldozata Romzsa Tódor is. Erre koncentráltunk a film készítésénél. A püspök történetében nagyon megfogott, hogy előre tudta, meg

fogják ölni, ám ő az elveihez és hitéhez az élete árán is ragaszkodott. Láttam benne egy krisztusi történetet.

Rendezőként milyen üzenetet akar átadni a mozi nézőinek?

Hogy az Isten mindenhol jelen van. Minden korban, minden élethelyzetben... Ezt fontosnak tartottam érzékelteni. Nem verbálisan, hanem gyönyörű képekkel jelenítjük meg ezt, melyben a Kossuth-díjas operatőr, Máthé Tibor végzett csodálatos munkát. Minden képe olyan, mint egy festmény. A zene is Isten jelenlétét érzékelteti, melyet jómagam és Pejtsik Péter hoztunk létre. Hiszem, hogy mindez azért sikerült, mert a film forgatása is nagyon harmonikusan zajlott, olyan volt, mintha a Jóisten fogta volna a kezünket és vezetett volna azon

az úton, amit be kellett járjunk. Minden nehézség, ami ilyenkor a forgatás során elő szokott jönni, semmivé vált.

Mennyire törekedtek a forgatás során a hitelességre?

Nagyon, de legjobban a színészi játék pontosságára koncentráltunk, hiszen ez teszi hitelessé a történetet. Dér Zsolt, a főszereplő, remek alakítást nyújt.

Megoszthat velünk néhány kulisszatitkot?

Érdekesség, hogy Maklár Ákos, a Keresztény Értelmiségiek Szövetségének az elnöke látható annak a püspöknek a szerepében, aki Rómában pappá szentelt Romzsa Tódort. És történt egy szomorú eset is: Jakab Csaba színész barátom, aki a lócai papot játszotta, még betegen is vállalta a szerepet. Gyenge volt, gyakran fáradt, de becsületesen végigcsinálta a forgatást. Végeztünk, és nem sokkal rá, meghalt. Fáj, hogy nem lehet velünk fizikálisan a premieren. Mivel azonban hiszek a Gondviselésben, erőt ad, hogy Csaba fentről segíti a munkákat, és egyengeti a film útját. Tiszta szívvel, hitel dolgoztuk fel Romzsa Tódor történetét. Remélem, a nézőknek is átjön mindez!

(zst)

TOVÁBBADNI HITÜNKET A FIATALOKNAK

Hazánkban szerencsés helyzetben vagyunk, mert a hitoktatók valóban azért dolgozhatnak, hogy hitünket továbbadják a fiataloknak. Nem pusztán vallási ismeretterjesztés a feladatuk, hanem igazi hitébresztés. Ehhez pedig hozzátartozik a hit tartalmának pontos és kellően részletes átadása – szölte Erdő Péter bíboros, prímás homíliájában főegyházmegyénk hitoktatóihoz.

A főegyházmegye hitoktatóinak közössége hálaadó szentmisével búcsúztatta június 11-én este a 2023/2024-es tanévet. A bíboros a homíliájában kiemelte: olyan életet kell élnünk, hogy rajtunk ismerje meg az Isten a világban jelenlévő Krisztust, és ezért szeretettel nézzen a világra, megkegyelmezzen a világnak. Ez azt is jelenti, hogy nekünk magunknak nem szabad kritikátlanul a világhoz hasonlunk, hanem Krisztushoz kell egyre jobban, újra meg újra, minden gyöngeségünk ellenére hasonlítani, hogy mi adhassuk meg – az Ő erejéből – azt, ami a világból hiányzik. Azt, ami a világot megőrzi a pusztulástól, és megtartja az üdvösség felé vezető úton.

A Te Deum végén Kelemen László hitoktatósi felügyelő köszönetet mondott a világi katekéták szolgálatáért, hiszen olyan fontos feladatot látnak el, mint hitünk átadása. (zst)

Fotók: Zuggó Zsolt

KIHÍVÁS HITTANT TANÍTANI

Mindig öröm látni, ahogy az Egyház dinamikusan él a fiatalok és a gyerekek tiszta érdeklődésén és igazságérzetén keresztül.

Minden korosztálynak megvan a maga sajátossága, éppen ezért kihívás hittant tanítani. Amíg a kicsik áradó örömmel és szinte az egész világot átölelve tudnak csüngeni az őket szerető felnőtteken, addig a 15-25 évesek okosan, tudatosan, és tiszta szívvel kérdeznek és érdeklődnek. Isten mindenkinek megadja a szükséges és elégséges kegyelmeket ahhoz, hogy Órá találjunk, ezért a fiatalok minden kérdésére őszintén, hittel, és nagy elfogadással kell válaszolni, hogy jó csatornáit legyünk a Szentléleknek. A XVI. kerületi, Urbán Gábor atya által vezetett rákosszentmihályi plébánián most olyan bátor fiatalok vannak, akik az Isten iránti érdeklődésükben annyira mélyre ásnak, hogy alkalomról alkalomra jelen vannak imával és lemondással. Kevesen indultak, de egyre többen vannak, és ha kell, sokat segítenek a plébánia csendes, hétköznapi munkájában. Az erényekről gondolkodva, hallgatva a kérdéseiket és hozzáfűzött gondolataikat, meg vagyok győződve róla, hogy a Szentlélek aktívan jelen van velük az iskolaidő majdnem minden percében is. Bizhatunk abban, hogy a saját mikrokörnyezetükben a kis dolgokban is nagy hatással vannak a többiekre. Az Istenben bízva fiatalon talán sokszor hamarabb értik meg, hogy a bűnön kívül semmitől nem kell félnünk. Mi, felnőttek, pedig azért követjük őket imával, hogy maradjanak bátrak, reménnyel teliek, mert egyetlen fontos dolog van, amit kincsként őrizhetnek, hogy mindig Isten közelében élhetnek. A hittanórákon ezt tudjuk legjobban erősíteni a szívekben.

Subertné Haála Judit

Fotó: Wágner-Csapó József

KATEKÉTÁNAK LENNI

Katekétaként a legfontosabb cél a tanítványainkat elvezetni az üdvösség útja felé, az élő Krisztushoz. Nyilván, ha a hittanórákra összpontosítunk, akkor minden évben megvan az adott téma, amiben elmélyülünk. Mivel tudunk közelebb kerülni Isten szeretetéhez? Ennek szükségessége, hogy az ismereteket megtanuljuk, de, ha csak az ismeretet tudom, az még nem elég. Mindennapi apró, kis szeretet-cselekedetek által, tapasztalatból tud tovább forrásozni.

Így, tanév végén, visszatekintve az elmúlt évre, rengeteg köszönet és hála van a szívemben. Elsősorban hála az Úrnak, hogy velem van, kísér az év során, vezet és gondviselő kezeivel segít a nehéz helyzetekben. Hála a katekéta, mentorált testvérekért, akikkel az örömeket, nehézségeket, problémákat meg tudjuk beszélni, akik hasonló helyzetben a tapasztalatok és módszerek terén segítjük, biztatjuk erősítjük egymást. Hála a tanítványokért akiknek a nevelését a Mindenható rám bízta, a sok őszinte, nyitott beszélgetésért, elmélyült gondolatokért.

Az öröm megtapasztalása több területen előtérbe jött ebben a tanévben is, hiszen az öröm a Szentlélek gyümölcse, ez az erény nélkülözhetetlen a katekéta életében. Az öröm ajándék: megélni és megszentelni az idő kereteit, ami visszafordíthatatlan. Az öröm nyitottság: amikor meg tudom osztani másokkal a személyesen megélt kegyelmeket, hiszen mindent, minden tulajdonságot, fejlődést a Mindenható Istentől kapunk, és ezáltal tudunk segítséget nyújtani egymásnak.

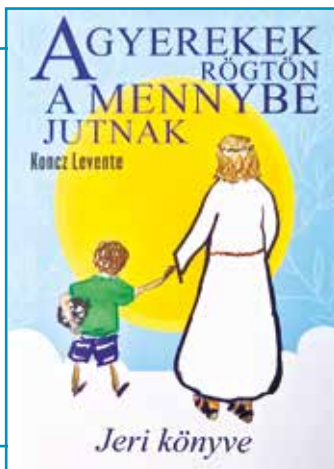
Egyházunkban a jelenkorban sok nehézséggel szembeesülünk, az egyre kevesebb papi, szerzetesi hivatások mellett csökken a katekéta hivatás iránti szolgálat is. Kiemelném a "hivatás"-t ezen a területen, ugyanis erre a szolgálatra az Úr hívott meg sokunkat. Ami nem egyszerű, rengeteg kihívással jár, szociális és egzisztenciális területen egyaránt. Nélkülözhetetlen az elköteleződés, a szakmai tudás mellett meghatározóan fontos helyet kell szentelni a katekéták közösségének megerősítésére, a reflexiókra, csoportos beszélgetésekre, nemcsak módszerek alkalmazásában, hanem az egymásra való odafigyelés és kísérés tekintetében is.

Fontos számomra, hogy a hittanórákon magamat adjam a gyerekek számára, úgy, ahogyan és amilyen vagyok, akinek vannak nehézségei: emberként jelen lenni. Isten szemével nézni a gyerekekre. Ugyanis felelős is vagyok lelki fejlődésükért. Ahogyan az Atya látja a népet, úgy igyekszem nézni én is embertársaimat. Küldetésünk mindig közösségépítéshez kötődik. Mindenki tud adni valamit. A személyes megszólítás és a megismerés, meghallgatás, tapasztalás területén; lehajolni oda, ahol ők vannak, úgy ahogyan Jézus is lehajolt felénk, aki erősségünk és lelki támaszunk. Kimondottan fontos hangsúlyozni, hogy a katekéta szeresse a tanítványait az adott témákon keresztül, a személyesen megélt istentapasztalat pedig sokat segít a közösség fejlődésében.

(V.D)

Fotó: Wágner-Csapó József

A GYEREKEK RÖGTÖN A MENNYBE JUTNAK - JERI KÖNYVE

Egy gyermek elvesztésénél aligha van nagyobb tragédia, ami egy szülőt érheti. Az ötgyermekes Koncz Levente és felesége 2020. október 26-án tudta meg, hogy legkisebb gyermeküknél, a hat éves Jeromosnál rosszindulatú agydaganatot diagnosztizáltak. A kis Jeri fél év múlva hazaérkezett Teremtőjéhez. Orvosi szempontból a kisfiú gyógyulásának esélyei kezdettől minimálisnak tündek, a család hite, bizodalma azonban töretlen maradt.

Az egyszerre szívbemarkoló és felemelő történetet az élet írta, az apai levelekből összeállt napló-folyam keresetlen őszinteséggel ad számot belső vívódásokról, fájdalomokról, családi összefogásról, szeretetről, emberi reményről, isteni szándékról, akaratról, elengedésről. És végül a mélyen megélt, végletekig próbára tett hit révén arról, mit jelent kapaszkodni a Csókay András idegsebésztől hallott, vigasztaló szavakba: „A gyerekek rögtön a mennybe jutnak”. Jeri könyvét 2024. május 24-én mutatták be a Budai Várban.

A könyvbemutatón Csillag Péter, a kiadvány szerkesztője beszélgetett a szerzővel, Jeri édesapjával, valamint Csókay András idegsebésszel és Garami Miklóssal, a SOTE Tűzoltó utcai Gyermekgyó-

Fotó: Wágner-Csapó József

gyászati Klinika neuroonkológusával, a kisfiú kezelőorvosával.

A könyv megszületéséről Koncz Levente elmondta: ahogyan bővült a levélfolyam, egyre többen biztatták, hogy ezt meg kellene jelentetni könyv alakban is, a végső lökést pedig Csillag Péter adta, aki szerint Jeri történetének tanúságtévő ereje lehet.

Garami Miklós, Jeri kezelőorvosa állítja: munkahelye Magyarország legjobb egészségügyi intézete, a daganatos gyermekek kétharmadát itt kezelik, az agydaganatos gyerekek közül pedig majdnem mindegyikük hozzájuk kerül. Felidézte: amikor először találkozott Jerivel és a szüleivel, azonnal megérezte a belőlük áradó szeretet különleges, egymást segítő

sugárzását. Később megtapasztalta ezt a testvéreknél is.

Koncz Levente szerint Jeromos szenvedése és halála nem volt értelmetlen. „Hiszem, hogy sokan jobb emberek lettünk, lettek általa. Ez a könyv azért született meg, hogy tanúságot tegyen életről, halálról, a közösség erejéről és arról a reményről, hogy a halálunk után nem hullunk a semmibe. Jeri alakját, az ő keresztútját ma felidézni legalább annyira felemelő, mint amennyire fáj. Adjon erőt és biztatást ez a történet azoknak, akik hasonló helyzetbe kerülnek, vagy bármilyen más, az életüket fenekestül felforgató krízist élnek át. A legnagyobb fájdalomra is van vigasztalás, a legmélyebb gyászból is van gyógyulás.” (zs)

LAUDATO SI' IFJÚSÁGI ÖKOTÁBOR

Fogyasztásközpontú életformánk gyorsuló ütemben éli fel Földünk erőforrásait. Az embert vissza kell vezetni valódi szükségleteihez, az élet valódi teljességéhez. Ezt a célt szolgálja az az ifjúsági tábor, amely szakmai, civil és egyházi összefogással valósul meg egy nórád vármegyei aprófaluban, Terényben.

A tábor helyszíne is üzenetet hordoz, hiszen minden szempontból fenntartható, gyönyörű természeti környezetben található. A résztvevők itt nem csupán elméleti és gyakorlati ismereteket sajátíthatnak el műhelymunkák keretében, hanem egy életformát, gondolkodásmódot és lelkeséget is megélhetnek. Mindennek szellemi keretét Ferenc pápa több Nobel-díjas tudós közreműködésével írt *Laudato si'* című ökológiai műve alkotja, amely átfogóan kezeli a teremtésvédelem kérdését: természeti, társadalmi, gazdasági, kulturális és spirituális megközelítésben.

Az összefogás résztvevőinek célja, hogy a tábor nyomán olyan közösségek jöjjenek létre, amelyek tagjai saját életükben (családjukban, iskolájukban, közösségeikben...) képviselik és előre viszik a fenntarthatóság ügyét.

Időpont: 2024. augusztus 21-26.

Helyszín: Terény, Johannita tábor

Részvételi életkor: 15-20 év

Részvételi díj (szállás, ellátás, program): 56.000 Ft (támogatás kérhető)

Részletek és jelentkezés : www.mariaradio.hu/okotabor

További tájékoztatás: Osvay Péter (06 30 467 6430, peter@mariaradio.hu)

MÉDIATÁBOR

Fiatalokat hív nyári médiatáborába a Mária Rádió. A táborban a média szinte teljes palettájába kapnak élményszerű betekintést a résztvevők. Tapasztalt szakemberek vezetésével próbálhatják ki magukat az írás, a rádiózás és a filmkészítés területén. A tábor célja, hogy a fiatalokban kedvet ébresszen az értékalapú médiaprodukció készítéséhez és meghívja őket a Mária Rádió ifjúsági csatornájának, az *Újhullám Média* közösségébe.

Időpont: 2024. augusztus 21-26.

Helyszín: Keszthely,

Vendéglátóipari Technikum kollégiuma (Mártírok útja 1.)

Részvételi életkor: 15-20 év

Részvételi díj (szállás, ellátás, program): 58.000 Ft (támogatás kérhető)

Részletek és jelentkezés : www.mariaradio.hu/mediatabor

További tájékoztatás: Osvay Péter (06 30 467 6430, peter@mariaradio.hu)

PROGRAMOK

KATOLIKUS TÁRSADALMI NAPOK

SZEPTEMBER 27., PÉNTEK

10:00-16:30 TUDOMÁNYOS KONFERENCIA

// D50 RENDEZVÉNYKÖZPONT

Témája: KATOLIKUS OKTATÁS-NEVELÉS

18:00 NYITÓ SZENTMISE // EGYETEMI TEMPLOM

Főcelebráns: Veres András püspök, az MKPK elnöke

20:00 KATOLIKUS ISKOLÁK KÓRUSAINAK KONCERTJE

// SZENT ISTVÁN-BAZILIKA

SZEPTEMBER 28., SZOMBAT

10:00-18:00 KÖZÖS TÉR // NEMZETI MÚZEUM – MÚZEUMKERT

Közösségeink és iskoláink bemutatkozása sátras és színpadi programok keretében

12:00 SZENTMISE // BELVÁROSI FŐPLÉBÁNIA

Főcelebráns: Székely János püspök

20:00 KERESZTÉNY FILMZENEI KONCERT

// ERKEL SZÍNHÁZ

SZEPTEMBER 29., VASÁRNAP

10:00 ZÁRÓ SZENTMISE // SZENT ISTVÁN-BAZILIKA

Főcelebráns: Erdő Péter bíboros, prímás, érsek

20:00 DICSŐÍTŐ EST // SZENT ISTVÁN-BAZILIKA

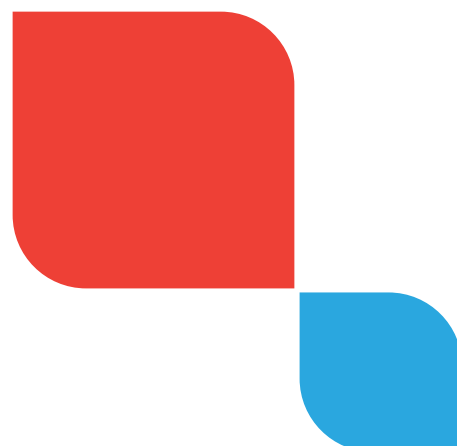

KATOLIKUS TÁRSADALMI NAPOK

2024.
SZEPTEMBER
27-29.
BUDAPEST

LÉGY
JELEN!

www.kattars.hu

IMÁDKOZZUNK EGYÜTT

SZENT ISTVÁN KIRÁLY ÜNNEPÉN

Szentmisét mutat be
és a körmenetet vezeti:

Erdő Péter
bíboros

Szentbeszédet mond:

Aurel Percă
bukaresti érsek

Augusztus 20. 17 óra
Szent István-bazilika

Az ülőhelyek 15 órától elfoglalhatóak